

Úvod z rukopisu pripravovanej knihy Znamenie modrého pavúka,

od autora A.Matejku

Bol sychravý deň začiatkom decembra v roku 1939. V tomto roku som uzrel svetlo sveta netušiac súvislosti, ktorej tento rok v živote mojej generácie pripraví. Obdobie bolo nabité, napätím vojnovkej kataklizmy v rozbúrenej a zo spánku vyrušenej Európy. Nad kontinentom tejto civilizáciou hýriacou časťou sveta sa znášal obrovský čierny mrak despotizmu, barbarstva v sprievode mohutného dupotu státisícmi pármí vojenskej obuvi, šliapajúcej po symboloch kresťanskej kultúry ešte z nezahojených rán prvej svetovej vojny. Ešte nestačili svoje dielo dokončiť nevybuchnuté granáty roztrúsené na úrodných poliach. Nestačili vyblednúť slzami matiek premočené spomienky na padlých synov v nezmyselnom vojnovom ošiali a už znovu sa začínajú, na pokraji ciest objavovať pamätníky provizórnych hrobov šialenej doby vojnového dobrodružstva. Zmrznuté narýchlo uvité vence z krehkých kvetov, akoby učupené svedectvo hrôzy znovu spievajú svoju smútočnú pieseň nesplnených túžob nevinnýchobeti. Chór slabnúceho vtáčieho spevu nahrádzajú plamienky sviec, spievajúc svoju pieseň neprežitej lásky tam niekde čakajúcich do čiernych šiat smútku odetých mladých neviest a materi. Upretým a nemým pohľadom vzhliadajú tým smerom či neprichádza ich stratená nádej milovanej bytosti. Nádej, slzy, čakanie, smútok a sklamanie z nenaplneného sna sa stal fenoménom utrpenia nasiaknutej doby ľudského temna, zúfalstva a zloby. Tým smerom, upretých zrakov mám a dcér odchádza minulosť, aby bola nahradená nekonečným smútkom. Smútkom zmiešaným s nádejou z očakávania zázraku. Východ slnka sa stretá s jeho smutným západom, aby horizont diaľav zostal prázdny. Neprichádza nikto, len smutný vietor spieva svoj sychravý monotónny rekviem. Diaľava je naplnená otázkami prečo. Prečo práve on, ten môj neprichádza? Veď sľúbil, že sa určite vráti. Ešte je cítiť na hrudi vrele objatia rozlúčky, akoby obaja cítili, že toto objatie je posledný dar čo si môžu naposledy dať. Odpoveďou je len smutný škrekot do čierneho šatu odetého krdľa havranov, cynický znejúci ako výsmech lásky. Slzy sa menia v zlobu bezradnosti vystuženej zaťatými päťami pomsty smerujúcimi smerom k prilietajúcim havranom ako symbolu čiernej smrti nesúcich na svojich krídlach predtuchu končiacej púte nádeje. Traslavé, vráskami obdarené ruky starých mám zapaľujú sviece pred ošúchaným rámom zožltnutej fotografie svojich padlých synov v chladných zákopoch vo vzdialenej krajine. Mozoľnaté, ale láskavé ruky otcov křčovite zvierajú modlitbami ošúchané ružence za monotónneho šepotu odriekaných modlitieb. Prosbami vyschnuté pery ožívajú stekajúcimi slzami z neprítomného pohľadu ustarostených očí. Trblietavý svit hromničných sviec akoby volal späť spomienky na rodinnú idylu kompletnej rodiny pri smútočne prestretom stole zdobenom ručne mamou vyšívaným ľanovým obrusom. Na čestnom mieste stola zíva prázdna stolička a v prázdnom tanieri namiesto jedla blikocú smutným svetlom sviece. Lenivo stekajúce slzy vosku na dno taniera dávajú na známosť definitívnu stuhnutú bodku za nádej návratu svojich majiteľov, ktorí obetovali svoje životy, aby sme my mohli žiť. Sila modlitby pohltí posledné zvyšky slz stekajúcich z privretých viečok zdanlivo neprítomných, očí hľadiacich na nemé tváre z fotografií. Sú akoby skutočné a rodičovskou láskou láskané od kolísky až po neznámy hrob posledného odpočinku neznámeho vojaka. Iniciály vyrezané do časom poznačeného dreva kríža možno patria ich otcovi, synovi, manželovi a možno ďalšiemu vojakovi bez mena, ktorých stále čaká prestretý stôl v strede útulnej izby. Prevažná väčšina našich rodín prežíva podobnú smutnú idylku pietnej spomienky na svojich blízkyh

zahynutých v prvej alebo druhej svetovej vojne ako memento krehkej mierovej prítomnosti a neurčitými náznakmi hrozby budúcnosti.

Znovu začína ožívať ten istý dupot státisícov vyleštených čížiem a starostlivo vyžehlených uniforiem zoradených v prísne geometrických tvaroch čakajúcich na povel pyšných generálov začať víťazný pochod pred zrakmi tvorcov vojnového šialenstva. Kohorty a zástavy zatemnili mozgy hrdo sa tváriacich strojcov zla, aby si mohli vychutnať povel dať do pohybu pochody smrti. Na náprotivnej východnej strane staručkého, zadýchaného kontinentu sa do neba týčia zaťaté päste, symboly proletariátu na červenom pozadí zmáhajúceho sa Sovietskeho impéria dômyselnou propagandou, krajších zajtraškov. Začínajú sa na verejnosť a diplomatické miesta dostávať informácie o totálnej príprave vojenských akcií proti prieniku boľševickej ideológie ohrozujúcej silnejúce nemecká ambície k ovládnutiu európskeho priestoru, čo dalo do pohybu armádu ovešaná svastikou v čiernych uniformách smerom na východ. Dva zdanlivo protichodné systémy ľudových hnutí z ktorých jedna je napáchnutá ideológiou diktatúry proletariátu s dominanciou jednej strany a opačná strana vo svojom mocenskom teritóriu uplatňuje militantný pangermánsky nacionalizmus spájaný s vojenským expanzionizmom. Spoločným charakteristickým znakom oboch systémov sú imperiálne prvky k ovládnutiu čo najväčšej časti sveta. Ba niekedy sa zdá, že červená a čierna farba nemusí mať problém vytvoriť nový farebný odtieň svetovej nadvlády pri jeho delení. Vznikajúce systémy štátov zažívajú fiasko zahlušované rinčaním zbraní. Na politickej scéne Európy sa objavili intrigy veľmocí, aby na úkor nádejných demokracií zachránili svoje veľmocenské pozície. V tomto mocenskom chaose sa zdalo, že mesiac september nič významného do politiky neprinesie. Na jeho konci bola veľmocami V. Britániou, Francúzskom, ktoré ručili bezpečnosť a zvrchovanosť ČSR a Nemeckom spolu s Talianskom podpísali v Mníchove potupnú dohodu a uľahčili tým Hitlerove plány na ovládnutie väčšiny Európy s inváziou do Sovietskeho zväzu. V srdci Európy od poľských Gliwic až po českú Šumavu sa do bojového šíku zoradili jednotky armád Veľkého Nemecka, za svojim cieľom smerom na východ.

Začala sa vojna a tak môže začať i príbeh dejinných udalostí v mojej knihe V znamení modrého pavúka faktografickým dejom prežitých cez osudy konkrétnych osôb od obdobia Mníchovskej zrady a vzniku Protektorátu Čiech a Moravy a tým i vzniku prvého Slovenského štátu s osobitným zreteľom na vývoj slovenskej štátnosti až do jeho dosiahnutia vyhlásením Slovenskej republiky dnom 1. januára 1939 s presahom do ďalších rokov po jej vzniku.

Práve týmto otváram prvú stranu knihy osudových chvíľ jednej už v dnešných časoch dožívajúcej generácie slovenských občanov s ich vnútorným prežívaním cez rôzne sa meniace spoločensko-politické systémy polarizovaného sveta plného ideologických a morálnych rozporov cez prizmu obyčajných ľudí odhodlaných za každej situácii bojovať za záujmy svojej vlasti. Mnohí z nich sa stali nie vlastnou vinou rukojemníkmi politických dobrodruhov a hazardérov s ľudskými osudmi.

Teória nadradenosti jednej rasy dala svetu svoje ovocie vo forme koncentrákov a podobná teória nadradenosti jednej strany vyústila do vzniku gulagov. Symbolom storočia sa stala kultúra smrti podávaná v rôznom balení, ale ich spoločným výsledkom zostali po nich milióny hrobov a utrpení pozostalých v novodobom zovretí ich politik, ktoré rinčanie zbraní zamenili za rinčanie sily peňazí. Kolobeh dejín zostal ten istý a zmenili sa len nástroje moci.